

САМСОНЮК В.Г., магістрант

Науковий керівник – **КОРНІЄНКО Л.М.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

libov.korniienko@gmail.com

ЕПІЗООТОЛОГІЧНІ ТА КЛІНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ ПАРВОВІРУСНОГО ЕНТЕРИТУ СОБАК ЗА ДАНИМИ ПРИВАТНОЇ КЛІНІКИ «УЛЮБЛЕНЕЦЬ» м. ВІННИЦЯ

Проведений аналіз епізоотичної ситуації щодо парвовірусного ентериту собак показав стаціонарність цієї інфекції для м. Вінниці. Нами встановлено, що частіше хворіли на парвовіроз собаки в осінні та зимові місяці. В цей період спостерігали ще й найбільш високий процент загибелі із числа захворілих собак. Вікова сприйнятливість собак до парвовірозу на цій території різна, ми з'ясували що найбільш уразливими є 2 – 5 місячні цуценята. Кількість цуценят такого віку із загального числа захворілих за три роки становить 72 %. Частіше діагностували тут кишкову (ентеритну) форму – у 19 тварин, що становить 55,9 % із 34 захворілих, це були цуценята від 8 –10 тижневого і до 5 місячного віку.

Ключові слова: парвовірусний ентерит, собаки, епізоотологічні особливості, клініка.

Парвовірусний ентерит собак (парвовіроз, “олімпійка”) – гостре, контагіозне, вірусне захворювання, яке супроводжується частими блюваннями й геморагічним гастроентеритом, зневодненням організму, лейкопенією й міокардитом, що призводить до швидкої загибелі цуценят молодших 6-ти місяців. В більшості випадків ураження локалізуються в тонкому відділі кишечника та лімфоїдних тканинах [1, 2].

На сьогоднішній день парвовірусний ентерит лишається одним з найпоширеніших інфекційних захворювань собак, як на території України так і в м. Вінниця. Призводить ця інфекція до значних моральних і економічних втрат – це вартість загиблих та вимушено вибракуваних тварин задіяних у службовому собаківництві. Також власники несуть витрати на лікування хворих, проведення ветеринарно-санітарних заходів і застосування специфічної профілактики [3, 4].

Результати аналізу записів, за 2017–2020 рр., у журналах реєстрації хворих тварин приватної клініки «Улюбленець» показали, що м. Вінниця є стаціонарно неблагополучною територією з парвовірусного ентериту собак, адже лише в цій клініці за три роки зареєстровано 34 випадки захворювання собак на цю інфекцію.

На базі клініки діагностують парвовірусний ентерит переважно, за характерними клінічними ознаками та лікувальним ефектом, обов'язково враховують епізоотологічні особливості цієї інфекції, а за можливостей власника (послугу має оплатити власник тварини, але не всі погоджуються на таку послугу) проводять лабораторні дослідження в регіональній державній лабораторії ДПСС Вінницької області.

Вікова сприйнятливість собак до парвовірозу на цій території різна, ми з'ясували що найбільш уразливими є 2 – 5 місячні цуценята. Кількість цуценят такого віку із загального числа захворілих за три роки становить 72 %. Спеціалістами клініки було діагностовано в чотирьох собак міокардитну форму перебігу цієї інфекції. Жодного цуценяти з міокардитною формою вилікувати не вдалося. У таких тварин захворювання проявлялось в блискавичній формі – цуценята загинули за одну, дві доби. Особливістю парвовірусу є здатність розмножуватися в тих клітинах, які активно діляться, а це призводить до розвитку того чи іншого синдрому, адже цуценята мають вікову особливість: до 3-х тижнів – активно діляться клітини міокарду, а в старших – активно діляться клітини кишечника.

Нами встановлено, що сприйнятливість собак різних порід до парвовірусної інфекції однакова. За статистичними даними захворювання проявлялось серед собак таких порід: німецька вівчарка (10), ротвейлери (7), ризеншнауцери (3) і спаніелі (4), доберманів (2) та по одному випадку у кавказької і середньоазіатської вівчарок. 6 собак із захворілих були

безпородними. Отже, показник природної сприйнятливості до парвовірусної інфекції є досить умовним. Зазвичай, потрібно порівнювати титри специфічних антитіл в сироватці крові взятої від хворих собак і дослідженої в реакції нейтралізації (РН). Постільки в умовах клініки цього зробити не реально, то наші дані лише підтверджують наявну породність собак в місті Вінниця. Дійсно німецькі вівчарки та ротвейлери найбільш поширені породи в нашому місті, тому й сама висока захворюваність серед цих порід собак.

Із 34 захворілих на парвовірусну інфекцію тварин у 4 цуценят відмічали серцеву (міокардитну) форму парвовірозу – 11,76 % (вік тварин 5 – 6 тижнів); кишкову (ентеритну) форму реєстрували у цуценят з 8 –10 тижневого і до 5-ти місячного віку – всього 19 тварин, що становить 55,9 %; комбіновану форму відмічали серед тварин від 3 до 6-ти місячного віку – всього хворіло 11 собак (32,3 %).

Міокардитна форма супроводжувалась загальним пригніченням цуценят, відсутністю апетиту, гарячкою, нудотою та блюваннями з домішкою крові, у трьох тварин – рідкими кров'янистими з гнилим запахом каловими масами, загальним зневодненням та слабким пульсом. Кількість лейкоцитів в лейкоформулі від 3 до 4 тис. на 1 мкл.

Першими клінічними ознаками За ентеритної та комбінованої форм спочатку відмічали легке пригнічення, а надалі (за 24 години) тяжкі блювання (30 – 40 разів за добу). Зазвичай, ентеритна форма супроводжувалась ураженнями серцево-судинної системи.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Парвовірусні інфекції собак і хутрових звірів / Корнієнко Л.Є. та ін. Біла Церква, 2001. 96 с.
2. Парвовірусні інфекції собак: опис клінічного випадку / за мат. С. Мейзлера. Ветеринарна практика. 2019. №1. С. 24–29.
3. Сулимов А.А., Уласов В.И. Парвовирусные инфекции плотоядных. Часть 1. Парвовирусный энтерит собак. Российский ветеринарный журнал. Мелкие домашние и дикие животные. 2008. №2. С. 40–45.
4. Конє М. С., Петренко А. А., Цибулько О. О. Епізоотологічні дані парвовірусного ентериту собак та порівняльна оцінка ефективності схем лікування в ТОВ «Ветсервіс» (м. Полтава). Вісник ПДАА. 2011. № 4. С. 101–104.

УДК: 619:616.988:636.2

ХМАРА О.О., магістрантка

Науковий керівник – **ДОВГАЛЬ О.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

epizootologiya@ukr.net

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗАХОДІВ ЗА АСОЦІЙОВАНОГО ПЕРЕБІГУ ЕШЕРИХІОЗУ ТА РОТАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ ТЕЛЯТ

Наведені та вивчені особливості розвитку інфекційного та епізоотичного процесів при колибактеріозі великої рогатої худоби в окремо взятому господарстві. Провівши діагностичні дослідження, надано схеми лікування тварин, обрані найбільш ефективні препарати.

Ключові слова: новонароджений молодняк, ешерихіоз, ротавірусна інфекція, біотичні і абіотичні фактори.

У сучасних умовах можемо бачити наявність деяких захворювань, яким піддається більшість сільськогосподарських тварин, зокрема молодняк, окрім цього ряд таких хвороб спричиняє зниження якості отриманої продукції тваринництва, а у деяких випадках від них потерпає і людина.

До захворювань, які притаманні новонародженому молодняку сільськогосподарських тварин, зараховують ешерихіоз і ротавірусну інфекцію, проте існують дані щодо інфікування людей через патогенні культури. Джерело збудника *E.coli*. і ротавірусної інфекції вважають домашніх тварин, а головний шлях передачі збудника від тварини до людини – продукти харчування та вода [1,3].

Основними факторами хвороби вважаються такі, як масовий характер захворювання, до вікового фактору можна віднести те, що поява захворювання фіксується відразу після